

Inleiding:

Naast de uitvoering van de Leerplichtwet zijn gemeenten (in regionaal verband) ook verantwoordelijk voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Daarvoor zijn in Nederland 39 RMC regio's ingericht. Regio 27 is Zuid-Holland Oost, met Gouda als contactgemeente en mboRijnland als contactschool. Het RMC beoogt dat zoveel mogelijk jongeren onder de 23 jaar woonachting in de RMC regio met een startkwalificatie (minimaal havo, vwo of mbo niveau 2 diploma) van school gaan.

In de aanpak van het RMC staan de volgende uitgangspunten centraal: "Iedere jongere in beeld" en "Kijk wat de jongere wél kan en niet wat hij niet kan". Hierbij kenmerkt regio 27 zich door de outreachende aanpak: RMC consulenten zoeken de jongeren op wanneer VSV dreigt om op maat tot een oplossing te komen. In deze preventieve aanpak van het terugdringen van schooluitval wordt nauw samengewerkt met Kwalificatieplicht, onderwijsinstellingen en met de zorg- en arbeidsmarktpartners met als doel:

- 1) voorkomen dat jongeren de school verlaten zonder startkwalificatie;
- 2) snel contact met jongeren die alsnog zijn uitgevallen;
- 3) bij onhaalbaarheid van onderwijs verwijzen naar partners op het terrein van werk en/of zorg.

Het RMC vormt zo de spin in het web in de samenwerking tussen verschillende partijen die zich met jongeren in een kwetsbare positie bezig houden. Oplossingen komen bijna altijd tot stand met gebruik van instrumenten van een of meerdere partners. Goede afspraken en korte lijnen zijn daarbij een belangrijke voorwaarde.

Voorlopige cijfers schooljaar 2019-2020* gemeente Nieuwkoop :

	2018-2019	2019-2020
Totaal	29	30
havo/vwo	2	1
vo onderbouw	0	0
vmbo bovenbouw	4	2
mbo niveau 1	3	5
mbo niveau 2	6	10
mbo niveau 3	3	2
mbo niveau 4	11	10

*prognose

Voor alle 30 voortijdige schoolverlaters is onderzocht wat hun huidige dagbesteding is:

- 4 jongeren staan ingeschreven als examendeelnemer
- 3 jongeren zijn in begeleiding bij derden (GGZ, serviceplein)
- 3 jongeren zijn langdurig in begeleiding bij RMC/kwalificatieplicht
- 2 jongeren volgen particulier onderwijs
- 2 jongeren hebben niveau 1 behaald (hoogst haalbaar diploma)
- 1 jongere ontvangt uitkering
- 1 jongere is verhuisd buiten de RMC regio
- 14 jongeren zijn langdurig aan het werk (bron: suwinet oktober 2020)

Corona en VSV

Zorgen over stijgende aantallen VSV'ers in coronatijden worden vooralsnog niet bewaarheid. De prognose op basis van cijfers per oktober 2020 geeft een gemengd beeld. Sommige gemeenten laten een daling van VSV zien, andere een stijging en in sommige gemeenten lijkt het aantal VSV'ers te stabiliseren. Voor de RMC-regio als geheel is de prognose dat VSV licht daalt ten opzichte van het vorige schooljaar. Dat is goed nieuws, wel is het 'verhaal achter de cijfers' in coronatijden wellicht nog belangrijker dan anders. Want voor veel jongeren duurt de coronaperiode gewoonweg te lang, zeker voor de mbo studenten die nog steeds veel fysiek onderwijs moeten missen. Dit heeft gevolgen voor veel jongeren en dat uit zich op verschillende manieren, van schuldenproblematiek, tot psychische klachten tot zorgen rond studievertraging. Met nog een onzekere periode in het verschiet is de samenwerking tussen partners (onderwijs, zorg, gemeenten, arbeidsmarkt) essentieel om zoveel mogelijk jongeren binnenboord te houden in hun loopbaan van school naar werk.

Stages en leerbanen

De juiste stage of leerbaan is één van de succesfactoren in die loopbaan van school naar werk. Scholen werken hier momenteel hard aan met de jongeren en partnerorganisaties. In sommige sectoren of op sommige scholen kost dit door corona veel extra inspanning en worden er nog veel plekken gezocht. Landelijk, regionaal en lokaal wordt naar creatieve oplossingen gezocht, zoals bijbanen als stage laten gelden, interne stages op school organiseren en er wordt gewerkt aan mogelijkheden om stageplekken die eigenlijk niet voldoen toch mogelijk te maken voor de onderdelen die wél voldoen. Ook gemeenten kunnen hun bijdrage leveren door zelf meer stageplekken of leerbanen aan te bieden of door hun partners daarop aan te spreken. Momenteel inventariseren we samen met het onderwijs in welke sectoren en op welke niveaus de grootste tekorten bestaan, mochten gemeenten hier een specifieke rol in kunnen vervullen, dan laten we dat weten.

VSV-programma 2021-2024

Ook in het nieuwe VSV programma staat de loopbaan van onderwijs naar werk centraal. Sommige eerdere VSV maatregelen zijn geborgd. Het zijn geen aparte VSV-projecten meer, maar de inzet is ook niet gestopt. Die is onderdeel geworden van de reguliere inzet door partners. Dit geldt voor het Trainings- en Oriëntatieprogramma voor jongeren die een verkeerde studiekeuze gemaakt hebben. Ook de inzet rond de overstap van vo naar mbo wordt nu door partners opgepakt en dat geldt verder voor de maatregel die Entreestudenten naar werk begeleidde.

Voor andere VSV-maatregelen streven we naar borging, maar is die stap nog niet gemaakt. Dat geldt voor de Onderwijsopvangvoorziening in het vo voor overbelaste jongeren die tijdelijk worden opgevangen

om daarna weer hun schoolloopbaan te vervolgen. Het geldt ook voor de Pluscoach; jeugdhulp op het mbo. Die VSV-maatregel zou in de toekomst onderdeel moeten worden van de voorzieningen die onderwijs en gemeenten aan jongeren aanbieden, als een samenspel van passend onderwijs, jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning en preventie. Een actuele uitdaging in coronatijden is daarbij dat we zorgvragen van jongeren enerzijds zien afnemen, maar problemen, zoals eerder geschetst, juist zien toenemen. Het bereiken van jongeren is – hoe lastig ook in coronatijden- voorwaarde voor de juiste ondersteuning. Vanuit het VSV programma en vanuit de wens om de Pluscoach te borgen denken we graag mee in deze ontwikkelingen.

Nieuwe VSV-maatregelen de komende periode zijn:

- gezamenlijke loopbaanoriëntatie vo-mbo-bedrijven;
- extra coaches en mentoren voor jongeren;
- overstapbegeleiding voor jongeren vanuit praktijkonderwijs en speciaal onderwijs naar mbo;
- een Matchtafel om jongeren aan werk of leerbaan te helpen voor wie dit nog niet is gelukt;
- Een schakelklas met flexibele instroom gedurende het jaar waar gewerkt wordt aan basisvakken als taal, rekenen en burgerschap, aan loopbaanoriëntatie en waar toegewerkt wordt naar een startkwalificatie;
- Extra taalondersteuning voor jongeren die dat nodig hebben;

Voorziening vroegtijdig aanmelden

Tot slot vragen wij aandacht voor de landelijke voorziening vroegtijdig aanmelden. Die is gestart per september 2020 als gevolg van de Wet Vroegtijdige Aanmelding en het toelatingsrecht in het mbo. Het doel is om risico's in de overstap van vo naar mbo eerder te onderkennen, waarbij de gemeente kan ingrijpen vanuit de leerplicht-, kwalificatieplicht- of RMC-taak. Scholen worden verplicht om overstapinformatie te delen. Hiertoe zijn drie informatieknooppunten ingericht, één voor het vo, één voor het mbo en één voor gemeenten. Het landelijke Inlichtingenbureau (informatieknooppunt voor gemeenten ter ondersteuning van hun wettelijke taken) verzorgt het informatieknooppunt voor gemeenten. Vo scholen gaan alle beoogde mbo-gangers (grootweg: hun eindexamenkandidaten) melden aan het informatieknooppunt gemeenten en het mbo meldt alle jongeren die zich aanmelden voor een opleiding, inclusief de status daarvan (van afgewezen tot ingeschreven). Per 1 maart 2021 krijgen gemeenten te horen van het informatieknooppunt welke vo-leerlingen nog niet zijn aangemeld op het mbo. Per half juni 2021 krijgen gemeenten te horen welke jongeren nog niet zijn ingeschreven op het mbo en ook tussentijdse individuele statuswijzigingen worden doorgegeven. Met deze informatie kan een gemeente op grond van haar leerplicht-, kwalificatieplicht- of RMC-taak vroegtijdig actie ondernemen en zo voorkomen dat een leerling uitvalt. De gegevens worden niet aan meerdere ontvangers gestuurd, maar in principe aan afzonderlijke gemeenten. Die kunnen zelf aangeven of de gemeente, dan wel de RMC regio de gegevens ontvangt. Wij nemen hierover nog contact op met uw gemeente.

Voor meer achtergronden, duiding van cijfers of toelichting op de VSV-aanpak in onze regio kunt u altijd contact met ons opnemen.

Susan Richter – RMC coördinator regio 27 (srichter@leerlingzakenmh.nl)

Ramon Hagedoorn – RMC beleidsadviseur (rhagedoorn@leerlingzakenmh.nl)